

sýpky, aby lidem pomohla z nejhoršího. Ve své závěti pak odkazuje značné částky na různé charitativní účely. Lidem milovaná kněžna, přezdívaná „Savojka“, umírá 20. února 1772 ve Vídni, kde je také ve Svatoštěpánském chrámu pohřbena. Její smrtí vymírá po přeslici karlická větev rodu a správu majetku je ujímá František Josef I. z větve Karlova bratra Gundakara.

Jarní stromová slavnost

Stromy jsou důležitými indikátory zdravotního stavu prostředí, v němž žijeme. Lidé v zemích s tradičními kulturami stromy uctívají, neboť jim připomínají jejich spojení s rodnou zemí a nebem. Také letos proběhne slavnost svěcení dubu v polích na poutním místě U sv. Donáta dne 17. května od 18:00 hodin. Vstup je volný.

Dub u sv. Donáta nacházející se mezi obcemi Škvorec, Přišimasy a Úvaly byl vysvěcen na jaře roku 2009 sibiřským šamanem Očur-oolovičem, a od té doby jsou zde slaveny přírodní svátky. Letošní slavnost svěcení dubu je oslavou probuzené přírody. Průvodkyněmi jarního obřadu jsou spisovatelka Pavlína Brzáková a výtvarnice Vladislava Jirásková. Tradičně budete pohoštění koláčem a čajem. Přineste si s sebou pentličky na ozdobení stromu. Mapku místa najdete, když si do internetového vyhledavače zadáte heslo Lípy u sv. Donáta.

Uctívané stromy bývají nazývány Stromy života nebo Stromy přání a nacházejí se po celém světě. V prostředí Slovanů býval velmi často posvátným stromem dub. Stromy života nebývají spojeny přímo s nějakým náboženstvím, neboť je akceptuje buddhismus, hinduismus, křesťanství i islám. Důkazem je například strom u Hadriánovy studánky ve španělské Galicii, k němuž přicházejí křesťanští věřící, aby se u jeho paty léčili svěcenou vodou, či stromy v Turecku uctívané muslimy. Staří velikáni v Indii připomínají staré časy hinduistům, již je nechali žít při kácení pralesa kvůli získání ploch pro palmové háje, stejně jako stromy přání na Srí Lance, které díky domorodcům přežily při budování hotelů pro turisty. S tradicí zdobení stromů pentlemi se můžeme setkat ojediněle dokonce na východním Slovensku. U nás je pozůstatkem podobného kultu oblíbené zdobení májky 1. května nebo krášení vánočního stromku, který k nám přišel z Německa. Stromy spojují pozemský svět s věčným vesmírným bytím a lidé se jim odpradávná klaněli a milovali je jako symbol přetrvávajícího života.

Pavlína Kleinová Brzáková

Zprávy z radnice

Vážení,

Dovolujeme si Vás informovat o tom, že městys Škvorec dokončil v katastrálním území Škvorec budování kanalizačních stok, do kterých je možno odvádět odpadní vody z Vaší nemovitosti. Zákon č. 274/2001 o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu předpokládá, že pokud jsou vytvořeny technické podmínky, budou na veřejnou kanalizační síť napojeny všechny objekty, kde vznikají odpadní vody. Zákon 274/2001 pak umožňuje, pokud v přiměřené době nebudou objekty napojeny, tuto povinnost uložit vlastníkům staveb.

Obracíme se proto na Vás jako vlastníky objektů se žádostí o realizaci připojení právě vaší nemovitosti na kanalizační řad v obci. Pokud jste tak již učinili, děkujeme Vám.

Věříme, že možnost napojení uvítáte, neboť tímto krokem zvýšíte cenu své nemovitosti a dále významným způsobem přispějete k ochraně životního prostředí v obci.

Pokud budete mít k možnosti napojení jakékoliv dotazy, rádi s Vámi tuto problematiku projednáme a poradíme, jak postupovat.

Jménem zastupitelstva městyse Škvorec
Ing. Antonín Rubín
starosta

K 31.3.2012 je v městysi přihlášeno 1405 obyvatel. Dne 16.6.2012 přivítáme další nové občánky.

Výběrové řízení na funkci ředitele/ ředitelky ZŠ a MŠ Škvorec

Dne 2.5.2012 proběhlo otevírání obálek na výběrové řízení, do kterého se přihlásili na ředitele/ ředitelku MŠ 3 uchazeči a na ředitele ZŠ 4 uchazeči. Výběrové řízení proběhne dne 24.5.2012.

Stále máte možnost přihlásit se ke svozu bioodpadu v obci. Svoz probíhá od května do října 2012, a to týdně (34 svozů). 120litrová nádoba stojí 1.110,- Kč a 240litrová nádoba 1.330,- Kč.

Počet obyvatel v našem městysi se postupně navyšuje. Děje se tak především proto, že se v lokalitách Škvorce i Třebohostic staví další nové domy.

V regionu se řadíme k obcím, jimž roste počet obyvatel, ale nemají pro ně vyhovující zázemí. Zejména se to týká velmi omezených možností aktivního využívání volného času jednotlivými věkovými kategoriemi občanů.

V posledních letech bylo ve Škvorci založeno několik spolků a organizací. Ty svojí činností přispěly k obnovení kulturního a společenského života. Letos v zimě vzniklo další občanské sdružení s názvem „Společnost Marie Terezie Savojské“. Podle vyjádření jeho předsedy, pana Šmejkal, se bude zabývat koncertní činností. Akce určené užšímu okruhu posluchačů budou komorní sólisté realizovat v útulném sále Café Savoia ve Škvorci.

Všem obětavým jednotlivcům, aktivním spolkům, sdružením a organizacím ve Škvorci patří velké poděkování za všechny akce uspořádané v roce 2011.

Květoslava Bělohová

MECENÁŠKA ČERNOKOSTELECKA

Jedna z nejvýznamnějších osobností Kostelce nad Černými lesy a okolí, vévodkyně Marie Terezie Anna de Savoy-Carignano, dcera knížete Jana Adama I. z Lichtenštejna a kněžny Edmundy z Ditrichštejna, zemřela před 240 léty ve Vídni, kde je pohřbená v Savojské kapli katedrály svatého Štěpána.

Marie Terezie po brzké smrti manžela i syna zasvětila život dobročinnosti a zvelebování rozlehlého panství. Připomíná ji do dnešní podoby upravený zámek, kostel sv. Andělů strážných nebo špitál v Kostelci. V okolí nechala postavit řadu kostelů, vzniklo mnoho menších sakrálních památek i nadací. Patrně nejvýznamnějším činem vévodkyně bylo zrušení robotní povinnosti kosteleckým měšťanům v roce 1763.

Výročí významné osobnosti připomene výstava v *Muzeu hrnčířství nazvaná Vévodkyně Savojská, velká mecenáška Černokostelecka, která bude zahájena 1. června 2012 princem Konstantinem von und zu Liechtenstein*. Návštěvníci se seznámí s řadou památek nejen na vévodkyni. Uvidí její portrét od malíře Martina van Meytense, propouštěcí list měšťanů z poddanství, potvrzení jejich privilegií, kopii manželské smlouvy s vévodou Tomasso Emanuele de Savoy-Carignano nebo Zlatou knihu Černokostelecka.

Součástí vernisáže výstavy se stane i *křest nové knihy o rodu Lichtenštejnů a Smiřických od spisovatele Pavla Juřika*. V kostele sv. Andělů strážných bude *zádušní mši za Marii Terezii Savojskou* *celebrovat arcibiskup Dominik Duka*.

Při svém pobytu v Kostelci princ Konstantin navštíví bojiště bitvy u Kolína a místa spjatá s činností vévodkyně Savojské.

Marie Terezie Savojská

Protože Jan Adam Ondřej přežil své syny, stává se po jeho smrti dědičkou rodinného majetku jedna z dcer, Terezie Marie Anna Felicitas, zvaná obvykle Marie Terezie. Byla pravnučkou knížete Karla Lichtenštejna a do dějin zdejšího kraje se zapsala jako jeho velká dobrodějka. Narodila se v roce 1694 a jako osmnáctiletá se ujímá správy celého rozsáhlého majetku. V roce 1713 se vdává za vévodu Tomáše Emanuela Savojského, jehož pluk se utábořil v Kostelci nad Černými lesy. Manželství netrvá dlouho, protože v roce 1729 se vévoda již nevrací z lovu v Kolodějích a po několikadenní nemoci umírá na zdejším zámku na neštovice. Pět let poté umírá na zimnici i jejich jediný syn, teprve dvacetiletý Eugen Jan František, ve vojenském ležení v Mannheimu. Kněžna zůstává až do konce svého dlouhého života sama. Osobní tragédie se pravděpodobně podepsala i na jejím dalším konání a pochopení strastí a utrpení obyčejných lidí. Teprve pod její správou se celý kraj vyrovnal s ničivými následky třicetileté války. Dotváří síť osad a komunikací. Dokončuje přestavbu kolodějského zámku zahájenou jejím otcem a do dnešní podoby představuje i černokostelecký zámek. Staví nové kostely, zřizuje první školy a špitály pro staré a nemocné. Propouští lid z poddanských závazků a v roce 1763 je propuštěno z poddanství i město Kostelec na Černými lesy. Zřizuje fond na podporu chudým. Zastává se svých poddaných a bojuje proti korupci úředníků panství. V roce 1766 vydává nařízení: "Oni poddaní, kteří by od našich úředníků hospodářských nedovoleným způsobem byli utlačováni a ve svých spravedlivých požadavcích bez daru vyřízení od nich obdržeti nemohli a ostýchali se, jak v tomto případě jest nařízeno, stížnost svou hospodářskému radovi žalobně přednésti, ti a takoví mají své stížnosti přímo na nás, jakožto nejmilostivější vrchnosti buďto písemně nebo sami osobně vznést, kdež jim dveře otevřeny zůstávají." V podobném nařízení z roku 1764 uvádí, že vesniční, neznající němčinu, mohou se na ni obracet se stížností suplikami napsanými česky. Kněžna byla hluboce věřící. V roce 1764 vydává nařízení, aby na jejím panství byly stavěny v polích sochy sv. Donáta, který byl ochráncem úrody a patronem proti bouře a krupobití. Přestože bylo na panství jejím nákladem několik soch postaveno (Škvorec, Královice, Kolovraty), nezabránilo nejhoršímu hladomoru století, který postihl Čechy v letech 1770-1771. Nepříznivá zima a velké sucho na jaře zničily zaseté obilí a zbytek úrody zlikvidovaly vytrvalé letní deště. Ceny potravin prudce stouply a v zimě nebylo čím krmít dobytek. Kněžna Marie Terezie Savojská nechává otevřít panské